

Beste lezers,

Alweer lang geleden begon ik zielsveel van de Bijbel te houden. Van de waarheden en beloften, de wijsheid en de ingewikkelde dingen die erin staan. En misschien nog wel het meest van de mensen die erin voorkomen. Als ik lees over de mensen die deel uitmaakten van de wereld waarin Jezus rondwandelde, dan zie ik ze voor me zoals ze op de bladzijden van de Bijbel beschreven worden. Maar ik zie ook nog zo veel meer.

Daarom begon ik aan God te vragen: Als ik nu eens een serie korte romans zou kunnen schrijven over deze mensen? Als ik nu eens zelf de details zou kunnen bedenken die er niet bij staan en de lezers daardoor een manier zou kunnen geven om deze mannen en vrouwen te ontmoeten als echte mensen van vlees en bloed, met echte pijn en echte problemen?

Dat idee schoot wortel. De eerste mensen over wie ik wilde schrijven waren de familieleden van Jezus. De mensen die het dichtst om Hem heen stonden. De mensen die feestvierden bij Zijn geboorte en die Hem beschermden, die naast Hem liepen en die soms van Hem in de war raakten. Het had een prijs om in die tijd bij de familie van Jezus te horen.

Net zoals het ook nu een prijs heeft om bij de familie van Jezus te horen.

Vanaf het moment waarop ik aan dit project begon, wilde ik mijn liefde voor de Bijbel vertalen in een paar duidelijke basisregels. Dit was de belangrijkste: de verhalen moesten verankerd zijn in de Schriften. Je zou kunnen zeggen dat ik de Bijbelverzen over deze levensechte personen gebruikt heb als tentstokken in het woestijnzand. Niets kon die waarheden omverhalen.

Daarna deed ik onderzoek naar de culturele en geografische werkelijkheid en zorgde ik ervoor dat het tentdoek van mijn verhaal in geen geval over die grenzen kwam.

Maar binnen die grenzen liet ik de wind rondwaaien in mijn tent.

Heeft Jozef Maria inderdaad wilde orchideeën gegeven? Leefden Elisabet en Zacharias inderdaad lang genoeg om de onthoofding van Johannes de Doper mee te maken? Bekeek Jakobus de kruisiging van Christus inderdaad van een afstandje, omdat hij zich nog schaamde voor Jezus' bewering dat Hij God was?

We kunnen daar onmogelijk achter komen vanuit datgene wat de Schriften ons vertellen.

Daarom vroeg ik mezelf af, en vroeg ik ook aan mensen met een theologische opleiding: had het zo kunnen gaan? Binnen de verankering in de Schriften en de grenzen van de cultuur en de geografie? Hadden deze dingen zo kunnen gebeuren? Als het antwoord 'ja' was, dan had ik een verhaal te vertellen.

Ik herinner me nog goed dat ik mijn geweldige uitgever Becky Nesbitt sprak nadat ze dit boek voor het eerst gelezen had. 'Wauw,' zei ze tegen me. 'De tranen stroomden over mijn gezicht en ik heb nog nooit zo veel van Jezus gehouden. De lezers gaan dit boek verslinden.'

Dat is sindsdien ook mijn gebed geweest.

Want weet je, soms kan het leven een laagje vanzelfsprekendheid leggen over de dingen waar we van houden. Zelfs over zoiets kostbaars als de Bijbel. Die vanzelfsprekendheid zit hem natuurlijk niet in de Bijbel zelf. De Bijbel is het levende Woord van God, bruisend en actief, dat gebruikt kan worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen en om op te voeden tot een deugdzaam leven. De enige twee dingen die eeuwig zullen voortleven zijn het Woord van God en de zielen van de mensen.

Maar toch geloof ik dat deze verhalen over de familie van Jezus ervoor zullen zorgen dat je meer dan ooit van Gods Woord zult gaan houden. Ik geloof dat je in deze verhalen vanaf de eerste rang kunt kijken naar de mensen die het allerdichtst om Jezus heen stonden: Jozef en Maria, de aardse ouders van Jezus en Johannes de Doper, Zijn neef. Zacharias en Elisabet, die door theologen en deskundigen in de cultuur van die periode worden beschouwd als de oom en tante van Jezus. En Jakobus, de broer van Jezus. Ik geloof dat je je nog meer in deze mensen zult kunnen gaan inleven.

Tot slot wil ik je ervan verzekeren dat mijn dominee Jamie George me heeft geholpen bij het Bijbelstudiedeel dat je straks gaat lezen. Ik ben geen Bijbelgeleerde. Ik ben een Bijbelstudent. Ik hou van de Bijbel en ik geloof zonder meer dat de Bijbel onfeilbaar is. Mijn verhaal is niets meer dan dat: gewoon een manier om naar de levens van deze mensen te kijken, gebaseerd op de dingen die ik vond in de Bijbel, die ik weet over de cultuur en die in die tijd mogelijk waren. Ik heb aan Jamie gevraagd of de dingen die ik opschreef zo hadden kunnen gebeuren. Hij antwoordde op basis van zijn theologische opleiding en jaren van onderzoek. Als hij niet ge-

loofde dat iets destijds mogelijk was geweest, dan veranderde ik het verhaal, zodat het wel mogelijk was geweest.

Dus ga er lekker voor zitten en laat je hart vullen met de beelden en geluiden en met de verwondering van de familie van Jezus. Ik wil je bedanken dat je me vergezelt op deze reis en je vragen om naar KarenKingsbury.com te gaan, mijn website. Daar kun je je aanmelden voor mijn nieuwsbrief en meer lezen over mijn toekomstige boeken en Bijbelstudies.

Ik spreek je achter in dit boek wel weer!

In Zijn licht en liefde,
Karen Kingsbury

1

Jozef

De stiefvader die bescherming bood

De wilde orchideeën leidden hem steeds af.

Jozef had een drukke dag achter de rug. Samen met zijn vader werkte hij aan een nieuw huis dat aan de rand van het dorp gebouwd werd. Die middag had hij de laatste hand gelegd aan een eetkar en twee stoelen. En nu was hij bezig met het cadeau waar niemand iets van afwist.

Het gebedstafeltje.

Maandenlang was Jozef bezig geweest om de mooiste stukken olijfhout te verzamelen. Vaak bleef hij aan het einde van de werkdag nog wat langer om het hout te verwerken tot onderdelen die hij oppoetste tot de nerf glinsterde als glas. Nu had hij al de onderdelen samengevoegd en de verbindingen nog eens stevig aangedraaid. Jozef bekeek het resultaat van zijn werk en glimlachte.

Zodra ze getrouwd zouden zijn, zouden hij en Maria 's morgens vroeg aan deze tafel naar de Heer gaan, samen nadenken over Zijn Woord en hun verzoeken en lofprijzingen naar Hem opheffen. Al vierhonderd jaar hing er een stilte boven het Joodse volk. Zo lang geleden was het sinds de laatste pro-

feet namens God had gesproken. Nu was heel Israël aan het wachten. Op een teken of op een profeet.

Op de Messias.

Jozef stelde zich voor hoe hij samen met Maria aan de gebedstafel zou zitten en hoe ze zich zouden voegen bij hun volk door mee te bidden om antwoorden, om verlossing. Hij droomde over het moment, nog een heel jaar vanaf nu, waarop hij zijn leven met het hare kon gaan delen. Zorgvuldig zette Jozef het tafeltje in een hoek van zijn werkplaats. Als het een andere avond was geweest zou hij wat langer hebben doorgewerkt, maar nu was het woensdag, de enige dag in de week dat hij een bezoek mocht brengen aan Maria. En de orchideeën zouden deze woensdag nog specialer maken.

Hij borg zijn gereedschap op, veegde de onverharde vloer aan en haastte zich, toen de zon net onder begon te gaan, naar het veld achter de timmermanswerkplaats. Heel even liet hij de overdaad aan parse orchideeën op zich inwerken en voelde hij hoe een glimlach zich meester maakte van zijn gezicht. Maria was dol op orchideeën. Op een dag, binnenkort, zou hij een huis voor haar bouwen met uitzicht op hetzelfde veld.

Zodat Maria orchideeën zou kunnen hebben zolang de lente maar duurde.

‘Orchideeën zijn Gods manier om ons eraan te herinneren dat we altijd weer opnieuw kunnen beginnen,’ zei ze weleens tegen hem. Hij nam ze zo vaak voor haar mee als hij maar kon.

Jozef verzamelde een royaal boeket en hield even stil bij de deur van zijn ouderlijk huis. ‘Ik ben bij Maria.’ Hij glimlachte naar zijn moeder.

‘Doe haar de groeten van ons.’ Zijn moeder knikte naar hem. ‘En haar ouders ook.’

‘Doe ik.’ Jozef kon niet wachten. Hij had de hele week al naar dit ogenblik uitgekeken. ‘Ik ben over een paar uur terug.’

‘Jongen.’ Zijn moeder keek hem aan met een blik die dieper leek dan eerst. Langzaam kwam ze op hem af gelopen.

‘Ja?’

‘Ik ben trots op je, al heb ik dat al een tijdje niet meer gezegd. Je werk, je geloof, de manier waarop je van Maria houdt...’ Ze knikte, emotioneler, alsof ze diep moest graven naar de juiste woorden. ‘Je bent een rechtvaardige jongeman, Jozef. Ik voel me zo’n gezegende vrouw.’

Jozef liet het boeket orchideeën wat zakken. ‘Dank u wel. Dat betekent veel voor me.’

‘Ik moet het vaker tegen je zeggen.’ Zijn moeder stak haar armen uit en omhelsde hem op een manier die meer zei dan duizend woorden. Ze stapte weer achteruit. ‘En ga nu maar snel naar je prachtige vriendin toe.’

Terwijl Jozef naar het huis van Maria liep, bleef hij nadenken over de woorden van zijn moeder. Zag ze hem echt zo? Rechtvaardig? Hij was nog maar twintig en beschikte nog lang niet over genoeg levenservaring om wijs of volwassen te zijn. Toch vonden zijn ouders hem een goede man. Dat was het grootste compliment dat iemand hem ooit had kunnen geven en Jozef wist zeker dat hij zich de woorden van zijn moeder altijd zou blijven herinneren.

Het was druk op straat. Mannen en vrouwen stonden in groepjes voor hun huizen en bespraken met elkaar hoe de zaken die dag waren verlopen of hoe de oogst ervoor stond op de akkers buiten het dorp. In Jozefs beleving was Nazaret mooier dan andere dorpen in Israël. De mensen waren meer

bij elkaar betrokken, vriendelijker ook. Kinderen die in Nazaret opgroeiden bleven er wonen en maakten elkaar tientallen jaren mee. Jozef kende al zijn burens bij hun voornaam, wist wat ze hadden meegemaakt en hoe diep hun geloof zat. Het leek bijna of het hele dorp een grote familie was. In Nazaret was hij thuis. Jozef had het heerlijk gevonden om hier op te groeien en als het aan hem lag zouden hij en Maria hier in de komende jaren een gezin opbouwen.

Jozef kon nauwelijks wachten.

Nadat hij een bocht was omgegaan, zag hij haar huis. Het stond bijna aan de rand van het dorp op een bescheiden lapje grond. Op dit tijdstip zat Maria vaak achter het huis uit te kijken over het dal in de verte terwijl ze tot God bad of droomde over haar toekomst. Jozef liep erheen en inderdaad, daar zat ze, op een deken. De wind speelde met haar lange haren. Hij liep zonder geluid te maken, maar ze moet zijn nabijheid hebben aanvoeld, want ze keek zijn kant op. 'Jozef!'

Hij bleef bewegingloos staan, de bloemen naast zich. Even nam hij de tijd om haar gewoon te bewonderen. Haar zachte honingkleurige huid, haar fijne gelaatstrekken. De manier waarop het licht van de ondergaande zon in haar ogen gevangen werd. Maria haastte zich overeind en rende naar hem toe. Jozef stak zijn armen uit om haar op te vangen.

Hij streelde haar achterhoofd en nam daarna voorzichtig wat afstand. 'Ik heb je gemist.'

'Ik jou ook.' Ze zag er adembenemend uit. Haar gezicht straalde. 'Als jij er bent... dat is het mooiste deel van de week.'

Hij wenste dat hij haar nog een keer kon omhelzen. Dat hij haar langer vast kon houden dan een paar seconden. Maar

dat zou moeten wachten. Jozef hield de orchideeën omhoog. ‘Voor jou.’

Haar ogen werden zachter. Ze nam de bloemen aan en snoof de geur op. ‘Dat doe je nou altijd.’

‘Wat doe ik altijd?’ Hij kwam niet te dicht bij haar in de buurt. Hij mocht Maria eenmaal per week bezoeken en haar begroeten met een omhelzing. Heel soms hielden ze elkaars hand vast. Maar verder dan dat gingen ze niet.

‘Iets liefs.’ Maria keek naar de bloemen en keek vervolgens naar hem op. ‘Zomaar, zonder reden.’

Jozef voelde zijn glimlach vervagen. ‘Jij bent die reden, Maria. Dat is zo en dat blijft zo.’

‘Orchideeën zijn mijn lievelingsbloemen.’ Ze lachte naar hem. ‘Ik zou alleen willen...’ Ze keek naar het dal verderop.

‘Wat zou je willen?’ Hij liep door naar haar deken in het gras. Maria kwam naast hem lopen.

Ze wachtte tot ze weer zaten voor ze opnieuw zijn blik zocht. ‘Ik zou willen dat we morgen al konden trouwen. Een jaar voelt nog zo ontzettend lang.’

‘Hmm. Voor mij ook.’ Hij keek hoe ze de bloemen neerlegde op een punt van de deken en weer ging zitten, op haar handen achteroverleunend.

Haar glimlach deed zijn hart smelten. ‘Ik zou willen dat we niet zo jong waren.’

Ze had een punt. Het was de gewoonte dat stelletjes na hun ondertrouw een jaar wachtten. En Jozef en Maria waren nog maar net in ondertrouw gegaan. ‘Het is ook gewoon de schuld van onze ouders.’ Hij gniffelde om haar te plagen. ‘Die hadden ons al lang geleden aan elkaar moeten uithuwelijken.’

‘Ik weet het.’ De lieve lach van Maria en de zijne smolten samen. ‘Waar zaten ze met hun hoofd?’

Jozef pakte Maria's hand en vlocht zijn vingers door de hare. Ze kenden elkaar al tijden, al zolang ze zich beiden konden herinneren. Als er zo nu en dan een stilte viel, voelde dat ontspannen.

Op zulke momenten kon Jozef er niets aan doen dat hij weer teruggedacht aan het begin. Toen hij nog maar een klein jongetje was had zijn familie een lange zomer doorgebracht in het gezelschap van de familie van Maria. Bij het invallen van de avond had Jozef Maria teruggevonden bij de andere kinderen, in de buurt van de rivier. Hij had haar apart genomen en haar hand gepakt. 'Als we later groot zijn, ga ik met jou trouwen,' had hij tegen haar gezegd.

Ze had gebloed en gegiecheld. 'Dat mag je niet zelf besluiten.'

'Maakt me niks uit.' Hij herinnerde zich nog goed hoe hij zijn borst naar voren had gestoken. 'Het gaat gebeuren. Dat denk ik gewoon.'

Feitelijk waren er legio mannen van Jozefs leeftijd die Maria zouden hebben uitgekozen. Maar de vriendschap tussen de families van Jozef en Maria werkte in Jozefs voordeel en werd het antwoord op zijn gebeden. Het zou echt gaan gebeuren. Hij zou gaan trouwen met het meisje van zijn dromen.

'Waar denk je aan?' Maria's stem was zacht, als muziek op de wind.

Jozef grinnikte. 'Hoe groot God is, dat Hij ervoor gezorgd heeft dat ik jou mijn hele leven bij me mag hebben.'

Ze keek naar haar schoot terwijl er een glimlach om haar mooie lippen speelde. Toen ze zijn blik opving, straalde haar onschuld helderder dan de ondergaande zon. 'God is zo groot, Jozef.' Ze keek weer naar het dal. 'Ik vind het heerlijk

om met Hem te praten. Om Zijn wil te zoeken.' Ze keek Jozef diep in de ogen. 'Dat doe ik al sinds ik een klein meisje was.'

Jozef haalde diep adem en bewonderde Maria. Iedereen kende haar geloof. Meer dan alle andere vrouwen in het dorp hield Maria van God en het bewijs daarvan zag hij in haar blik. Hij streekte met zijn duim over Maria's hand en haalde diep adem, genietend van de frisse voorjaarslucht. 'Ik heb het gevoel dat God iets groots voor ons in gedachten heeft, Maria. Gewoon hier in Nazaret.'

'Wat voor iets dan?' Ze keek hem schuin aan. De bewondering stond op haar gezicht geschreven. 'Een grotere werkplaats?'

'Misschien.' Jozef versmalde zijn ogen en keek naar de strepen in de lucht. 'Ik weet het niet. Ik voel het gewoon.' Het begon al laat te worden, dus hielp hij haar overeind. 'Wat God ook voor plannen met ons heeft: zolang ik met jou samen ben, ben ik er klaar voor.'

Maria zei niets terug. De blik in haar ogen vertelde hem dat ze het met ieder woord eens was en wat God ook met hen voorhad: zij waren er klaar voor.

Samen zouden ze het aankunnen.

Jozef had geen flauw idee wat er was misgegaan. Had hij misschien iets verkeerd gezegd waar hij Maria mee had beledigd of bang gemaakt? Wat er ook gebeurd was: nu was ze weg, in de richting van Jeruzalem, naar het huis van haar nicht Elisabet in Juda, dat heuvelachtige gebied. Ze had geen bericht achtergelaten, op een na, en dat liet aan duidelijkheid niets te wensen over.

Zeg tegen Jozef dat hij me niet achterna moet gaan.

Dat was nu drie maanden geleden. Drie lange, ondraaglijke maanden.

Het was laat in de middag. Het werk van die dag zat erop en Jozef ijsbeerde door de werkplaats terwijl hij met zijn voet wat zaagsel wegtrapte. Telkens als hij bij het raam kwam hield hij stil en keek hij naar buiten. De orchideeën waren verlept door de verzengende zomerhitte en nu waren er nog maar een paar paarse bloemen over die her en der verspreid stonden over de velden en dalen rondom Nazaret.

Jozef keek naar de gebedstafel. Die was inmiddels af. Klaar voor de toekomst. Het enige wat hem nog herinnerde aan die afschuwelijke woensdag waarop hij naar haar huis was gelopen en erachter kwam dat ze weg was. Haar moeder had het nieuws huilend aan hem verteld. Maria was er niet. Ze was meegegaan met een karavaan uit Nazaret en was nu op weg naar het huis van haar nicht, niet ver van Jeruzalem.

‘Ze heeft niet gezegd waarom.’ Haar moeder was duidelijk van slag. ‘Ik vertrouw haar volkomen. Maria heeft me nooit een reden gegeven om aan haar te twijfelen.’ Ze pauzeerde even. ‘Maar ik heb geen antwoorden voor je. Ik vind het zo erg voor je, Jozef.’

De aarde had op dat moment net zo goed open kunnen scheuren om Jozef in zijn geheel te verzwelgen. Vanaf Nazaret was het vijf dagen lopen naar Jeruzalem. De week daarvoor was er nog niets met Maria aan de hand geweest. Was er ook maar één reden waarom ze hier weg zou willen? En waarom stond ze erop dat hij haar niet achterna zou gaan? Waarom had ze het niet van tevoren tegen hem gezegd?

Sinds die avond was Jozef iedere dag misselijk geweest van bezorgdheid. En dat niet alleen. Na een tijdje begonnen de mensen in Nazaret te praten. Net als hij vroegen ze zich af

waarom Maria naar Jeruzalem zou zijn gegaan, helemaal alleen. Waarom ze Jozef niets over haar plannen had verteld, en wat ze de afgelopen drie maanden eigenlijk had uitgevoerd.

Hij ijsbeerde verder en stopte bij de openstaande deur. *Lieve God, waar is ze? Ik hou meer van haar dan van mijn eigen leven.* Hij wachtte, luisterend. Aan de horizon naderde een zomerstorm, maar hij hoorde geen stem van God, geen geruststelling dat Maria nog altijd van hem hield en dat ze met hem wilde trouwen.

Hij wist niet eens of ze nog wel in leven was.

Vader, alstublieft... bescherm mijn Maria. Zorg voor haar nu ze zo ver van huis is. Alstublieft, God. Jozef maakte zich niet druk om de kletspraat in het dorp. Goed, hij kreeg wel een paar twijfelende blikken toegeworpen en ja, de mensen fluisterden wat meer als hij over straat liep. Maar dat zou hem allemaal een zorg zijn. Het enige waar hij zich druk om maakte was Maria. De onzekerheid of ze veilig bij het huis van haar nicht was aangekomen... het sprankje hoop dat ze snel weer thuis zou zijn.

Langzaam liep hij terug naar de hoek van de werkplaats. Hij liet zijn hand over de gebedstafel glijden.

Met zijn vingers volgde hij de sierlijke nerf in het hout, de glinsteringen op het oppervlak. Net toen hij op het punt stond om nog eens te bidden voor Maria's veilige thuiskomst hoorde hij iemand roepen. De stem kwam Jozef bekend voor. Hij haastte zich naar de deur en zag een jongetje op hem af komen rennen. Zijn sandalen klepperden hard tegen de grond onder zijn voeten. Jozef herkende hem meteen. Het was de jongste zoon van het gezin dat naast Maria woonde.

Jozef liep zo snel hij kon op de jongen af. 'Wat is er? Is er iets gebeurd?' riep hij uit, met wanhoop in zijn stem.

‘Maria!’ De grijns van het jongetje strekte zich uit over de volle breedte van zijn gezicht. ‘Ze is terug! Ze is weer thuis! Mijn moeder zei dat ik jou moest gaan roepen!’

En alsof er nooit iets gebeurd was, vielen alle stukjes van Jozefs wereld weer op hun plaats.

Maria leefde nog en ze was terug. Hij zou naar haar toe gaan en ze zouden met elkaar praten en ze zou alles uitleggen: waarom ze was vertrokken en waarom ze zo lang weg was gebleven. Waarom ze niet had gewild dat hij achter haar aankwam. Over een paar uur zou het allemaal duidelijk zijn.

Zodra hij Maria had kunnen spreken.

Jozef stopte niet met rennen tot hij bij haar huis was en pas toen hij haar zag zitten bleef hij staan. Maria zat op haar favoriete deken achter het huis, met het uitzicht over de velden en dalen in de verte. Ook al was hij nog niet bij haar, hij wilde al vanaf hier haar aanblik indrinken, terwijl zijn hart bonkte en zijn benen trilden van opluchting. Hij had haar gemist, iedere dag, ieder uur.

Nu was ze thuis, eindelijk. Ze was er weer.

En ze was van hem.

Voordat hij zich verder kon haasten om bij haar te komen, ving hij een glimp op van haar profiel en in de tijd die hij nodig had om in te ademen gebeurde er iets. Het moment werd overschaduwd door twijfel. Ze was veranderd. Iets in haar uitstraling of in haar postuur. Alsof ze in drie maanden tijd tien jaar ouder was geworden. Hij voelde een onheilspellend gevoel door zich heen gaan.

Wat er sinds hun laatste gesprek ook was gebeurd, Jozef had het gevoel dat het hun levens zou gaan veranderen. Hoe dichtert hij bij haar in de buurt kwam, hoe zekerder hij wist dat

er iets was veranderd. Haar ogen stonden anders. Behoedzaam, of eigenlijk meer vastbesloten.

‘Maria...’ Hij stak zijn hand uit, maar ze pakte die niet.

‘Kom hier naast me zitten. Alsjeblieft.’ Ze maakte plaats en knikte naar de lege plek op de deken. ‘Ik moet je iets vertellen.’

Jozefs hart bonsde zo hard dat hij nauwelijks kon ademen. Hij ging zitten en zocht haar ogen, haar gezicht. ‘Ik heb je gemist.’

Haar uitdrukking werd zachter. ‘Ik heb jou ook gemist.’ Maria haalde langzaam en diep adem, zonder het oogcontact te verbreken. ‘Jozef... ik ben zwanger.’

Zijn wereld stond stil.

Jozef had het gevoel dat hij viel. In iets dieps en duisters en buitenaards. Wat had ze net gezegd? Maria was zwanger? Nee, dat kon niet. Maar dat waren wel de woorden die ze gebruikt had en nu... Het lukte hem om te gaan staan en naar de steile helling te lopen. *Ademhalen, Jozef. Je moet ademhalen.* Ze kon onmogelijk echt zwanger zijn, tenzij...

Een schok ging door zijn aderen, schoot naar zijn hart, maar meteen kwam er ook een andere emotie naar de oppervlakte. Een soort pijn die Jozef nog nooit gevoeld had. Hij liet zijn hoofd hangen. Wat moest hij nu doen? Hoe kon hij –

‘Jozef.’ Ze was hem achterna gelopen en had een dringende klank in haar stem. Voorzichtig pakte ze zijn schouder. ‘Er is nog iets. Alsjeblieft...’

Hij zette nog een stap in de richting van de steilte en ontweek haar aanraking. Er was nog iets? Hij draaide zich in haar richting. Waarom was ze ook zo mooi? Zelfs nu, nu ze zijn hart brak. ‘Wat?’ Hij haalde zijn schouders op. ‘Wat is er dan nog meer te zeggen?’